

Винахід стосується харчової промисловості, зокрема лікero-горілчаного виробництва і може бути використаний для виробництва гірких настоянок.

Прототипом вибрана гірка настоянка „Галицька" („Рецептури лікero-горілчаних напоїв і горілок", К.,1994р, с.147), яка є близькою за складом та містить таке співвідношення інгредієнтів на 100 л:

Спирт етиловий ректифікований вищої очистки та вода питна пом'якшена	з розрахунку на міцність купажу 40%
Настій прополісу 1 і 2 зливу, дмЗ	0,1
Настій звіробою 1 і 2 зливу, дмЗ	1,0
Настій лимоннику (листя) 1 зливу, дмЗ	1,0
Настій липового цвіту 1 зливу, дмЗ	0,5
Настій ромашки 1 зливу, дмЗ	0,2
Настій горіха волоського молочно-воскової стиглості, дмЗ	1,0
Цукровий сироп 65%, дмЗ	0,575

Гірка настоянка має міцність 40% об, злегка пекучий смак і округлений аромат без виділення окремих інгредієнтів.

Проте для розширення асортименту, гіркій настоянці можна надати новий смак.

В основу винаходу поставлене завдання розробити рецептуру гіркої настоянки з новими смаковими якістьми, зокрема злегка пекучого смаку та ароматом трави чаполочі.

Поставлене завдання вирішується тим, що гірка настоянка, яка містить у своєму складі спирт етиловий ректифікований, воду питну пом'якшену та настій звіробою згідно з винаходом додатково містить настій чаполочі пахучої, настій чебрецю, колер та тартразин, при наступному співвідношенні інгредієнтів на 1000 дал:

Спирт етиловий ректифікований вищої очистки	спирт і вода з розрахунку на міцність купажу-40%
Вода питна пом'якшена	
Настій чаполочі пахучої, дмЗ	450,0-550,0
Настій звіробою, дмЗ	8,0-10,0
Настій чебрецю, дмЗ	9,5-11,5
Колер, кг	1,5-2,5
Тартразин, кг	0,04-0,06

Запропонована рецептура гіркої настоянки має злегка пекучий смак та аромат трави чаполочі.

Для приготування гіркої настоянки „ЧУДОВА ЗУБРОВА" застосовують наступну сировину та матеріали:

- спирт етиловий ректифікований вищої очистки згідно з ГОСТ 5962;
- воду питну згідно з ГОСТ 2874, пом'якшену;
- настій чаполочі пахучої згідно з ГОСТ 21570;
- настій звіробою звичайного згідно з ГОСТ 15161;
- настій чебрецю плазкого згідно з ГОСТ 21816;
- колер згідно з ТУ 184466
- тартразин

Гірку настоянку готують таким чином.

Спочатку готують водно-спиртовий розчин. Воду для розчину використовують питну підготовлену, яку очищають від солей, пом'якшують Na - катіонуванням, додатково обробляють активованим вугіллям, фільтрують пісочними фільтрами та проводять осмотичну очистку. З напірного збірника воду подають на інжекторну установку „Полтавчанка” де змішують зі спиртом етиловим ректифікованим вищої очистки. Отриманий розчин очищають на пісочному фільтрі, потім на вугільній колонці та знову фільтрують на пісочному фільтрі. Далі у водно-спиртовий розчин вносять настої чаполочі пахучої, звіробою та чебрецю, колер у вигляді відфільтрованого розчину у горілці тартразин. Настої готують згідно з таблицею 1. Після додавання всіх інгредієнтів гірку настоянку ретельно перемішують, витримують протягом 24 годин, фільтрують та направляють на розлив.

Запропонована гірка настоянка має такі показники.

Фізико-хімічні:

- міцність - 40%;

Органолептичні:

- зовнішній вигляд - прозора рідина;

- колір - зеленувато-жовтий;

- смак - злегка пекучий;

- аромат - трави чаполочі.

В таблиці 2 наведено 5 прикладів конкретного виконання виготовлення гіркої настоянки за вищеописаним способом, а також отримані при цьому показники якості в залежності від кількості інгредієнтів.

Таблиця 1

Приготування настоїв на 1000 дал
гіркої настоянки „ЧУДОВА ЗУБРОВА”

Найменування настою	Витрати сировини кг	Вміст ефірної олії, дм ³	залив 1			настій 1 зливу			залив 2			настій 2 зливу			Одержання настоїв ІІ зливів дм ³	вихід ароматної олії	
			Водно-спиртова рідина		Строк настоювання, днів	Кількість дм ³	Міцність %	Вихід, % від залитої водно-спиртової рідини	Водно-спиртова рідина		Строк настоювання, днів	Кількість дм ³	Міцність %	Вихід, % від залитої водно-спиртової		% вмісту сировини	дм ³
			Кількість дм ³	Міцність %					Кількість дм ³	Міцність %							
Чаполочі пахучої	15,6		312	45	5	250	44	80	250	40	5	250	41	100	500		
Звіробою звичайного	0,6	0,0006	6,0	50	5	4,5	49	75	4,5	40	5	4,5	45	100	9,0	90	0,0005
Чебрецю плазкого	0,5	0,0015	7,5	45	5	5,25	44	70	5,25	40	5	5,25	44	100	10,5	90	0,0014

Таблиця 2

Приклади конкретного виконання
при виготовленні гіркої настоянки „ЧУДОВА ЗУБРОВА”

№ п/п	Найменування сировини, операцій та показників	Одиниця виміру	Приклади				
			1	2	3	4	5
1	Спирт етиловий	дм ³	3 розрахунку на міцність купажу 40%				

	ректифікований вищої очистки						
2	Вода питна підготовлена	дм ³					
3	Настій чаполочі пахучої	дм ³	400,0	450,0	500,0	550,0	600,0
4	Настій звіробою	дм ³	7,0	8,0	9,0	10,0	11,0
5	Настій чебрецю	дм ³	8,5	9,5	10,5	11,5	12,5
6	Колер	кг	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
7	Тартразин	кг	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07
	Органолептичні показники						
	Зовнішній вигляд		Прозора рідина				
	Колір		Блідо- жовтий	Жовтий з коричневим відтінком	Зеленувато- жовтий	Світло- коричневий	Коричневий з зеленим відтінком
	Смак		Слабо виражений	Розладжений пекучий	Злегка пекучий	Пекучий	Розладжений пекучий
	Аромат		Різкий	Слабо виражений, трави чаполочі	Трави чаполочі	Трави чаполочі	Виділяються окремі компоненти